

Coxan toimintaohje koronavirus COVID-19 -tapauksen sairaalahoittoa varten **YLEISVAARALLINEN TARTUNTATAUTI**

VUODEOSASTON OHJEET

ayl Saara Ketola
Asiantuntijahoitaja Laura Haliseva

SISÄLTÖ

1. Huonesijoittelu, -varustelu ja hoitotyön käytänteet
2. Henkilökunta
3. Kuljetus
4. Suojaimet
5. Ruokailu
6. Kuvantamis- ja lab-tutkimukset
7. Siivous/yleisohjeita
8. Potilas- ja vuodevaatteet
9. Jätteiden käsittely
10. Vierailut
11. Potilaan kuljettaminen
12. Henkilökunnan tauko- ja jatko-ohjeistus

VUODEOSASTON OHJEET

ayl Saara Ketola
Asiantuntijahoitaja Laura Haliseva

Tiedon COVID-19 –positiivisen potilaan ortopedisesta leikkaustarpeesta vastaanottaa Coxan päivystävä ortopedi. Potilas voi tulla Cooxaan Acutasta tai mahdollisesti toisesta sairaalasta. Ortopedipäivystäjä informoi asiasta vuodeosaston organisaattoria (78018). Jo ennen potilaan Cooxaan siirtoa on tarkkaan selvitettävä, minkä kuntoinen potilas on COVID-19 -taudin osalta. Taudin vaihe voi olla alkava (oireeton/lieväoireinen) tai pahimmillaan erittäin vaikea.

1. Potilaan huonesijoittelu, - varustelu ja hoitotyön käytänteet

Koronavirus COVID-19 -potilas sijoitetaan vuodeosastolla sulkutilalliseen eristyshuoneeseen.

Ensimmäiselle potilaalle käytetään huonetta E29, sitten käyttöön otetaan huoneet E26-28.

Potilaan huoneen oveen kiinnitetään kyltti kertomaan tartuntavaarasta.

SISÄÄNKÄYNTI VAIN HENKILÖKUNNAN LUVALLA

Kaikki kyltit ovat organisaattorilla.

E29 sulkutilaan tuodaan kiertokärry, joka toimii hoitajan kirjauspisteenä.

Mikäli tarvitaan huoneita E26-28, suljetaan koko kyseinen käytäväsiipi tolalla **KULKU KIELLETTY**. Tuolloin on huomattava myös sulkea kulku porraskäytävästä, kyltti: **KULKU KIELLETTY**. Kirjauspiste ja kiertokärry sijoitetaan tuolloin eristyskäytävän päässä olevaan tilaan.

Potilashuoneessa tulee olla kertakäyttöiset tai potilaskohtaiset välineet mm. stetoskooppi, verenpainemansetti, pulssioksimetri ja lämpömittari.

- Kertakäyttöisiä välineitä käytetään aina, kun se on mahdollista
- Monikäyttöiset välineet desinfioidaan heti käytön jälkeen huuhtelu- ja desinfiointikoneessa ja sitä kestävämmät pyyhitään huolellisesti käytössä olevalla desinfektioaineella
- Vain tarvittavat välineet viedään potilashuoneeseen

Potilashuoneen sulkutilan kaappi varustellaan yleisimmin tarvittavilla hoitotarvikkeilla. Tarvittaessa lisäpyynnöt tehdään apupyöntökutsulla, jolloin tarvikkeet tuodaan huoneen ulkopuolelle sijoitettavalle pöytätasolle. Kaappiin laitetaan myös puhtaita kaarimaljoja lab-näytteitä varten.

Potilashuoneen sulkutilan seinään kiinnitetään:

- **OHJE:** Suojainten pukemis- ja riisumisjärjestys

Potilaskuljettajalla ei tarvitse olla maskia eikä näin ollen myöskään potilasta Coxan puolelle vastaanottavalla hoitajalla (jos alle 15 min kontakti) (vrt. edellä/taudin vaikeusaste). Huomioi käsihygienia vaihtotilanteessa!

Potilaan hoidosta vastaava sairaanhoitaja voi olla pukeutunut suojavaatteisiin potilashuoneessa jo valmiiksi vastaanottamaan potilasta hoituhuoneeseen.

Sängyn pääty pyyhitään desinfiointiliinalla (Cleanisept Wipes, WetWipe Triamin) tai Kloori 1000 ppm tai Erisan Oxy+ 2 %)/sh.

- Ohje, jos kaasupulloa on käytetty koronaviruspotilaan hoidossa
 - Jos kaasupullo on kiinni kaasupullotelineessä, irrota pullo telineestä.
 - Pyyhi kaasupullo ja kaasupulloteline huolellisesti tarkoitukseen sopivalla desinfiointiaineella.
 - Pakkaa kaasupullo kahteen erilliseen läpinäkyvään energiajätepussiin ja sulje pussin suu huolellisesti.
 - HUOM: Älä pakkaa kaasupullotelinettä kaasupullon kanssa samaan pussiin, vaan jätä teline osastolle seuraavaa pulloa varten.
 - Uuden kaasupullon tilaukseen merkittävä ”Tartuntavaara”.
 - Tilapalvelut noutaa tyhjän pullon osastolta.
 - Happipullojen riittävyden varmistamiseksi tulee ensisijaisesti käyttää seinäpisteistä saatavaa happea ja vain, mikäli verkkokaasua ei ole saatavilla, käytetään happipulloja. Nestehappi ei tule loppumaan, joten seinäpisteistä happea on aina saatavilla. Tyhjiä pulloja ei saa jättää osastoille, vaan niille tulee tilata nouto heti, kun pullot ovat tyhjiä.

4. Suojaimet

Hoidossa noudatetaan **kosketus- ja pisaravarotoimia**. Huomioi huolellinen käsihygienia!

SUOJAVAATETUS

- Suojavaatetuksen alla käytetään kertakäyttöistä tai tavallista työasua
- Kengänsuojia ei tarvita
- Kirurginen suu-nenäsuojain tai FFP3-hengityksensuojain
 - FFP3-hengityksensuojainta käytetään aerosolia tuottavissa toimenpiteissä (nebulisaattorihoito, liman imu hengitysteistä, elvytys, intubaatio, suurivirtauksinen nenäkanyylihoito jne.) [Pukemisesta erillinen ohje](#)
- Visiiri tai suojalasit (pshp:n hygieniahoitajan ohjeistuksesta materiaali riittävyyden varmistamiseksi monikäyttöiset, puhdistetaan käytön jälkeen Wetwipe Triamin -desinfiointiliinalla)

- Työtehtävän mukaan tavallinen suojatakki tai hihallinen suojaesiliina
 - suojatakki: lääkäri käyttää kierrolla ja muu henkilökunta hoitotoimenpiteissä, jossa ei ole roiskevaaraa
 - hihallinen suojaesiliina: COVID-19 -näytteenotto, hoitotoimenpiteet, joissa on roiskevaara
- Pitkävartiset nitrilisuojakäsineet
- Suojapähine (leikkaussalipähine, kypärämalli tai hiussuojain)

Eristyshuoneeseen mennään aina pukeutuneina tarvittaviin suojaimein sulkutilassa. Suojaimet puetaan sulkutilassa ja riisutaan huolellisesti potilashuoneessa, ohjeen mukaan. Kädet desinfioidaan ennen suojainten pukemista ja niiden riisumisen jälkeen. Huoneessa ollessa suojakäsineitä vaihdetaan ja kädet desinfioidaan aseptisen työjärjestyksen mukaisesti. Kädet pestään vedellä ja saippualla, mikäli niissä on näkyvää likaa.

Huomioi: FFP3-hengityksensuojain riisutaan aina potilashuoneen ulkopuolella.

SUOJAIMIEN PUKEMINEN POTILASHUONEESEEN MENNESSÄ SULKUTILASSA

- Desinfioid kädet käsihuuhteella
- Pue kirurginen suu-nenäsuojain
 - Kirurgisen maskin sijaan käytetään FFP3-hengityksensuojainta aerosolia tuottavissa toimenpiteissä (nebulisaattorihoito, liman imu hengitysteistä, elvytys, intubaatio, suurivirtauksinen nenäkanyylihoito jne.)
 - **OHJE**
- Pue suojapähline
- Pue visiiri tai suojalasit (omat silmälasit eivät suojaa roiskeilta)
- Pue suojatakki
- Desinfioid kädet
- Pue pitkävärtiset nitriliikäsineet

SUOJAIMIEN RIISUMINEN POTILASHUONEESSA / suojatakki

- Avaa suojatakin vyönauha
- Riisu suojakäsineet
- Desinfioi kädet
- Avaa suojatakin niskanauha
- Riisu suojatakki
- Desinfioi kädet
- Riisu visiiri tai suojalasit
- Desinfioi kädet
- Riisu kirurginen suu-nenäsuojain ja suojapäähine
- Desinfioi kädet
- Poistu potilashuoneesta
- JOS käytössä on FFP3-hengityksensuojain, se riisutaan vasta sulkutilassa!
- Desinfioi kädet

SUOJAIMIEN RIISUMINEN POTILASHUONEESSA/ hihallinen suojaesiliina

- Avaa hihallisen suojaesiliinan vyönauha
- Riisu esiliina suojakäsineiden kanssa yhtä aikaa
- Kääri essu ja hanskat paketiksi ja laita jätteisiin
- Desinfioi kädet
- Riisu visiiri tai suojalasit
- Desinfioi kädet
- Riisu kirurginen suu-nenäsuojain ja suojapäähine
- Desinfioi kädet
- Poistu potilashuoneesta
- JOS käytössä on FFP3-hengityksensuojain, se riisutaan vasta sulkutilassa!
- Desinfioi kädet

Materiaaliriittävyyden takia pshp:n hygieniahoitajan ohjeistuksesta visiirejä käsitellään monikäyttöisinä.

PUHDISTUSOHJE

- Riisu visiiri/suojalasit
- Desinfioi kädet
- Pue puhtaat suojäkäsineet
- Desinfioi visiiri Wetwipe Triamin desinfektioiinalla
- Laske visiiri puhtaalle tasolle
- Riisu suojäkäsineet
- Desinfioi kädet

5. Ruokailu

Normaali käytäntö.

6. Kuvantamis- ja lab- tutkimukset

Potilaan lab-näytteenottotilanteissa käytetään ensisijaisesti PSHP:n näytteenottajaa. Muista kaarimalja näyteputkia varten.

Natiivi-thx-rtg pyritään tekemään eristyshuoneessa.

Muut kuvantamistutkimukset tehdään tarvittaessa rtg-yksikössä.

- Taysissa rtg-tutkimus tilataan numerosta 64815. Puhelun yhteydessä on mainittava todetusta tai epäilystä COVID-19-infektiosta.
- Tutkimus tehdään Acutan kuvantamisyksikössä tai K-kuvantamisen TT2-huoneessa.

7. Siivous/yleisohjeita (tarkempi, erillinen ohje)

- Kirjaa potilaan eristystarve eristyspuoustaulukkoon (löytyy potilaskeittiöstä)
- Puhdista potilashuoneen kosketuspinnat kaksi kertaa päivässä päivittäin käytössä olevalla desinfektioaineella (2% Erisan Oxy)
- Siivoa rauhallisilla liikkeillä eristyspuoustaulukon mukaan käyttäen suojavaatetusta
- Siivousvälineet ovat huonekohtaisia ja siivouspyyhkeet kertakäyttöisiä
- Tee päivittäinen siivous käytössä olevalla desinfektioaineella
- Poista heti roiskeet, tahrat ja eritteet käytössä olevalla eritetahradesinfektioaineella
- Desinfioi monikäyttöiset siivousvälineet aina käytön jälkeen huuhtelu- ja desinfektio-koneessa tai pyyhkimällä käytössä olevalla liuoksella

8. Potilas- ja vuodevaatteet

- Älä pölyytä!
- Kaksoispakkaa pyykki liukenevaan pyykkipussiin, sulje se potilashuoneessa ja laita keltaiseen pyykkipussiin potilashuoneessa tai sulkuutilassa. Älä pudota pusseja pyykkikuilusta.
- Liukenevia pyykkipusseja löytyy osaston 2 huuhteluhuoneesta.

9. Jätteiden käsittely

Normaali käytäntö.

10. Vierailut

Vierailijoita ei pääsääntöisesti sallita. Vierailuista päättää hoitava lääkäri.

11. Potilaan kuljettaminen

Koronavirus COVID-19 –positiivisten potilaiden hoitoon käytetään Coxan leikkaussalia numero 4. Kulku vuodeosastolta salikerrokseen hoidetaan hissikuilu 62 kautta tavarahissillä.

Yleisohje on, että potilaan kuljettamista sairaalan sisällä vältetään. Pakottavassa tarpeessa potilaan kuljettaminen suunnitellaan hyvin etukäteen. Siirtotilanteessa potilaalle laitetaan kirurginen suunenäsuojain. Sängynpäätyjen (kosketuspintojen) desinfiointi ennen ja jälkeen kuljetuksen desinfektioliinalla (Cleanisept Wipes, WetWipe Triamin) tai Kloori 1000 ppm tai Erisan Oxy+ 2 %.

Potilaskuljettaja ei koske potilaaseen, joten hän ei käytä suojaimia. Huomioi huolellinen käsihygienia! Jos potilaan siirtotilanne potilaan voimien takia vaatii myös sairaanhoitajan mukaan kuljetukseen ja lähikontakti potilaaseen on väistämätön, hoitaja suojautuu samoin kuin potilashoidossa (kosketus- ja pisaravarotoimin). Huomioi huolellinen käsihygienia potilaan luovutuksen jälkeen (kuvantamisyksikössä ja vuodeosastolla).

12. Henkilökunnan tauko- ja jatko-ohjeistus

Näiden potilaiden hoitoon osallistuva henkilökunta käyttää tauko- ja wc-tiloja 4. krs:n vuodeosastolla. Kulku 4. krs:n vuodeosastolle tapahtuu hissillä 64 kautta. Tässä tilanteessa 4. krs suljetaan läpikululta (Kyltit oville ja hissiin). Tähän tilaan siirryttäessä huomioitava hyvä käsihygienia ja mm. puhelimen ym. desinfiointipyyhkiminen.

Kyseisiä potilaita vuodeosastolla hoitanut henkilökunta hoitaa työpäivänsä aikana ainoastaan koronapotilaita, mutta he voivat terveisinä ollessaan seuraavana työpäivänä taas hoitaa kaikkia potilaita tavanomaisesti.